RI&E

Samewirkende Limburgse Vastelaovesverenigingen

Inleiding
Achter elke optocht, elk bal en elke zitting zit een vereniging vol vrijwilligers. Ze bouwen wagens, zetten podia op, schenken bier en begeleiden kinderen. Dat gaat bijna altijd goed. Maar als het misgaat, blijkt achteraf vaak dat het risico al lang bekend had kunnen zijn. Wie de risico's vooraf in kaart brengt, kan ze ook voorkomen.
Het bestuur van de SLV heeft daarom deze Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) laten opstellen. De RI&E is bedoeld voor alle aangesloten verenigingen en sluit aan op de activiteiten die binnen de vastelaovend plaatsvinden.

Wat is een RI&E?
Een RI&E is een overzicht van de risico's die bij een activiteit horen en van de maatregelen om die risico's te beperken. Het gaat om zichtbare risico's, zoals een wankele opbouw op een praalwagen, losliggende kabels of een te vol zaaltje. Maar ook om risico's die minder snel opvallen: vermoeidheid bij vrijwilligers die dagenlang doorwerken, alcoholgebruik tijdens de opbouw of onduidelijkheid over wie er bij een incident de leiding heeft. Een RI&E voorkomt ongevallen en zorgt voor een veilige omgeving voor deelnemers, vrijwilligers en bezoekers.

Eén verantwoordelijke per commissie
Elke commissie kent haar eigen activiteiten het beste. De optochtcommissie weet waar het op de route krap wordt. De bouwploeg weet met welk gereedschap wordt gewerkt. De jeugdcommissie weet welke begeleiding nodig is. Het bestuur van de SLV adviseert daarom om in elke commissie iemand aan te wijzen die verantwoordelijk is voor het vaststellen van de RI&E voor de eigen activiteiten. Die persoon hoeft niet alles zelf te doen maar zorgt ervoor dat de risico's besproken worden en dat de afgesproken maatregelen ook echt worden genomen.

Eén bestuurslid met het overzicht
Risico's houden zich niet aan de grenzen van een commissie. Daarom adviseert de SLV om binnen het bestuur één bestuurslid aan te wijzen dat het overzicht heeft over alle RI&E's die in de vereniging lopen. Dit bestuurslid is het aanspreekpunt voor de commissies, ziet waar risico's elkaar raken en kan handelen als dat nodig is. Zo ligt de verantwoordelijkheid voor veiligheid uiteindelijk waar ze hoort: bij het bestuur.

Hoe gebruikt u deze RI&E?
Deze RI&E is een hulpmiddel. Geen enkele vereniging is gelijk, dus loop per activiteit na welke risico's voor uw vereniging van toepassing zijn en welke maatregelen u neemt. Leg vast wie waarvoor zorgt. Bespreek de RI&E jaarlijks opnieuw, of eerder als een activiteit verandert. Bewaar alle vastgestelde RI&E's op één plek, zodat het verantwoordelijke bestuurslid er altijd bij kan.

Een goed bijgehouden RI&E helpt ook in gesprekken met de gemeente, de hulpdiensten en de verzekeraar. Het laat zien dat de vereniging veiligheid serieus neemt.

Bestuur SLV (Samewirkende Limburgse Vastelaovesvereniginge)

Deze RI&E is in opdracht van het SLV opgesteld door JEF Taxatie & Risicobeheer en tot stand gekomen met subsidie van de provincie Limburg.

Bij het opstellen is gebruikgemaakt van de volgende wet- en regelgeving: de Arbowet, het Arbobesluit en de Arboregeling; de Arbeidstijdenwet; de Wet zorgplicht kinderarbeid en de Nadere regeling kinderarbeid (NRK); de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen; de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG); de Wegenverkeerswet 1994; en de Omgevingswet, met het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Daarnaast is gebruikgemaakt van Podium RI&E en de arboregels voor vrijwilligers (systeembeoordeling).

Voor meer informatie of maatwerk kunt u contact opnemen met de heer Barry Ditewig, veiligheidskundige en risicobeheerder bij JEF Taxatie & Risicobeheer.

Versie: september 2026.

21 Optochthal

Activiteitenomschrijving

In de aanloop naar carnaval worden in de optochthal carnavalswagens gebouwd, aangepast en onderhouden. Hierbij worden constructiewerkzaamheden uitgevoerd en worden decoraties, technische onderdelen, verlichting, geluidssystemen en bewegende elementen aangebracht. De werkzaamheden worden uitgevoerd door vrijwilligers van de vereniging en kunnen gedurende meerdere maanden plaatsvinden.

Tijdens de bouw wordt gebruikgemaakt van diverse handgereedschappen, elektrische gereedschappen, ladders, steigers, verf, lijmen en andere materialen. Hierdoor behoren de wagenbouwwerkzaamheden tot de activiteiten met het hoogste risicoprofiel binnen de carnavalsvereniging.

Risico's

De belangrijkste risico's zijn:

- Vallen van hoogte tijdens werkzaamheden op de wagen.
- Letsel door elektrisch gereedschap.
- Brand door las-, slijp- of elektrische werkzaamheden.
- Beknelling bij bewegende onderdelen.
- Struikelen over materialen, kabels en gereedschappen.
- Inademing van stof, dampen of verfdelen.
- Overbelasting van spieren en gewrichten bij tillen.
- Elektrische risico's door tijdelijke installaties.
- Ongevallen met jeugdige vrijwilligers of onervaren bouwers.

Veiligheidsmaatregelen

Om de risico's te beperken worden de volgende maatregelen getroffen:

- Alleen veilige en goed onderhouden gereedschappen worden gebruikt.
- Werken op hoogte vindt plaats met geschikte ladders of steigers.
- Vrijwilligers worden geïnstrueerd over veilig werken.
- Brandblusmiddelen en EHBO-voorzieningen zijn aanwezig.
- De werkplek wordt schoon en opgeruimd gehouden.
- Verf, lijm en andere gevaarlijke stoffen worden veilig opgeslagen.
- Elektrische installaties worden gecontroleerd voordat de wagen wordt gebruikt.
- Jeugdige vrijwilligers werken onder direct toezicht van ervaren begeleiders.
- Persoonlijke beschermingsmiddelen (veiligheidsbril, handschoenen, gehoorbescherming) worden gebruikt wanneer noodzakelijk.

Risicobeoordeling

Wagens opbouwen in de optochthal wordt beoordeeld als een activiteit met een hoog risicoprofiel. De combinatie van werken op hoogte, gereedschappen, elektriciteit, gevaarlijke stoffen en constructiewerkzaamheden kan leiden tot ernstig letsel wanneer onvoldoende veiligheidsmaatregelen worden genomen. Door goed toezicht, duidelijke werkafspraken en periodieke controles kunnen de risico's tot een aanvaardbaar niveau worden beperkt.

Verantwoordelijkheid

De wagenbouwcommissie, het bestuur en de betrokken vrijwilligers zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een veilige bouwomgeving. Iedereen die deelneemt aan de werkzaamheden dient veiligheidsinstructies op te volgen en onveilige situaties direct te melden, zodat de wagenbouw veilig en verantwoord kan plaatsvinden.

21.1 Optochthal

Onderwerp: Opbouwen, onderhouden en afwerken van carnavalswagens in de optochthal

Locatie: Optochthal / bouwlocatie

Doelgroep: Vrijwilligers, wagenbouwers, commissieleden en overige betrokkenen

Onderdeel	Aanwezigheid	Bewijs	Actie nodig	Actienummer
Brandveiligheid	Ja Nee			
EHBO-voorzieningen	Ja Nee			
Bedrijfshulpverlening (BHV)	Ja Nee			
Werken op hoogte	Ja Nee			
Valgevaar van wagen of werkplatform	Ja Nee			
Gebruik van elektrisch handgereedschap	Ja Nee			
Las-, slijp- en snijwerkzaamheden	Ja Nee			
Brandgevaar door werkzaamheden	Ja Nee			
Elektrische installaties op wagen	Ja Nee			
Tillen en verplaatsen van materialen	Ja Nee			
Beknelling tussen onderdelen	Ja Nee			
Struikelgevaar door materialen en kabels	Ja Nee			
Stof, dampen en rook	Ja Nee			
Gevaarlijke stoffen (verf, lijm, hars)	Ja Nee			
Geluid van machines	Ja Nee			
Verlichting werkplek	Ja Nee			
Jeugdige vrijwilligers	Ja Nee			
Opslag van materialen	Ja Nee			
Calamiteiten en ontruiming	Ja Nee			
Werkvergunning heet werk (las/slijpwerk)	Ja Nee			

Onderdeel	Aanwezigheid	Bewijs	Actie nodig	Actienummer
Lock-out / spanningsvrij werken elektrische installaties	Ja Nee			
Keuring ladders en steigers	Ja Nee			
Machines voorzien van veiligheidsafscherming	Ja Nee			
Toegang onbevoegden tot bouwlocatie	Ja Nee			
Verkeersroutes binnen de hal	Ja Nee			

21.1.1 Checklist wagenbouw

Controlepunt	Ja	Nee	Opmerking
Veiligheidsinstructie vooraf gegeven			
Vluchtwegen zijn vrij toegankelijk			
Brandblusmiddelen aanwezig			
EHBO-koffer aanwezig			
Werkruimte voldoende verlicht			
Gereedschappen gecontroleerd			
Elektrische kabels onbeschadigd			
Werkplek opgeruimd			
Ladders en steigers gecontroleerd			
PBM’s beschikbaar en gebruikt			
Ventilatie voldoende aanwezig			
Verf, lijm en brandstoffen veilig opgeslagen			
Jeugdige vrijwilligers begeleid			
Ontruimingsprocedure bekend			
BHV-contactpersoon aanwezig			
Werkvergunning heet werk afgegeven			
Ladders en steigers gekeurd			

Controlepunt	Ja	Nee	Opmerking
Machines voorzien van beschermkappen			
Toegang voor onbevoegden afgesloten			
Noodnummers zichtbaar aanwezig			
Laatste werkplekinspectie uitgevoerd			

21.2 Plan van aanpak

Nr.	Onderwerp/ Risico	Bevinding	Risicoklasse	Maatregel	Verant-woordelijke	Streef-datum	Status
1.							
2.							
3.							
4.							

Toelichting risicoklasse

- Risico = Waarschijnlijkheid × Blootstellingsduur × Effect
  Deze methode helpt om risico's objectief te wegen en gericht actie te ondernemen.

W = Waarschijnlijkheid van het risico	Factor
Redelijkerwijs te verwachten	10
Goed mogelijk	6
Ongewoon maar mogelijk	3
Onwaarschijnlijk kan in grensgeval	1
Denkbaar maar onwaarschijnlijk	0.5
Praktisch onmogelijk	0.2
Bijna onmogelijk	0.1

B = Blootstellingsduur	Factor
Voortdurend	10
Regelmatig (dagelijks)	6
Af en toe (wekelijks)	3
Soms (maandelijks)	2
Zelden (enkele malen per jaar)	1
Zeer zelden	0.5

E = Effect	Omschrijving	Factor
Catatstrofe	Vele doden	10
Ramp	Enkel doden	6
Zeer ernstig	Eén dode	3
Ernstig	Blijvend invalide	2
Belangrijk	Letsel met verzuim	1
Gering	EHBO	0.5

Score (R)	Classificatie van risico	Aard van maatregel
>400	Zeer hoog	Stopzetten activiteit
200-400	Hoog	Onmiddellijk maatregelen vereist
70-200	Belangrijk risico	Correctie nodig
20-70	Mogelijk risico	Aandacht vereist
<20	Klein risico	Wellicht aanvaardbaar

Prioriteit	Risico	Actie
>400	Zeer hoog	Direct actie
200-400	Hoog	Noodzakelijk (binnen 3 maanden)
70-200	Gemiddeld	Actie gewenst (binnen 3-12 maanden)
20-70	Gemiddeld	Actie gewenst (binnen 3-12 maanden)
<20	Laag	Aandachtspunt (actie binnen 1- 3 jaar)